

UNIVERZITET U SARAJEVU – PEDAGOŠKI FAKULTET

Šifra predmeta: PEF RAN 106	Naziv predmeta: OSNOVE EKOLOGIJE		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 2
Status: Obavezni	Ukupan broj kontakt sati: 30		
		Predavanja	Vježbe
	Sedmično	2	-
	Semestralno	30	-
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Nema		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Cilj modula je da studenti steknu osnovna znanja i ovladaju osnovnim vještinama potrebnim za razumijevanje ekoloških zakonitosti u životnoj okolini. Kroz nastavne metode prilagođene izučavanju ekologije studenti će se upoznati sa definicijom i zadacima ove naučne discipline i njenim položajem u sistemu nauka. Glavni zadatak je da studenti nauče kompleks ekoloških faktora (abiotičkih i biotičkih) i njihov uticaj na živa bića. U okviru planiranih sadržaja obrađuju se različiti stupnjevi biološke i ekološke integracije. Kroz izučavanje ovog predmeta student trebaju steći širinu biološkog obrazovanja u razumijevanju značaja ekologije.</p>		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Definicija ekologije i njen položaj u sistemu prirodnih i društvenih nauka. Opći ekološki pojmovi - Ekološki faktori i ekološka valenca - Abiotički i biotički faktori - Stupnjevi biološke i ekološke integracije: populacija - Biocenoza - Ekosistem: pojam, promet materije i protok energije i biološki produktivitet - Prostorna – horizontalna i vertikalna distribucija ekosistema - Životne oblasti mora i okeana - Životne oblasti kopnenih voda: bare, jezera i rijeke - Biomi: tropske kišne šume, tropske savane, pustinje, čaparali ili mediteranski biomi, travnjaci, lišćarsko-listopadne šume umjerenog pojasa, tajga, tundra - Zoogeografija. Predmet istraživanja i savremeni pravci zoogeografije. Areal – veličina i tipovi. Faktori koji utiču na formiranje areala. Centri nastajanja i prvobitnog raseljavanja organizama 		

	<ul style="list-style-type: none"> - Fauna – fauna zatvorenih bazena, otočka fauna. Pomjeranje fauna i reliktna fauna - Biogeografske oblasti kopna 																																																
Ishodi učenja:	<p>Znanje: Stjecanje osnovnih znanja o ekologiji, razumijevanje ekoloških zakonitosti u životnoj sredini, poznavanje osnovnih ekoloških faktora, poznavanje uticaja između živih organizama.</p> <p>Vještine: Studenti stječu širinu biološkog obrazovanja u razumijevanju značaja ekologije, studenti razumiju značaj očuvanja životne sredine i njene raznolikosti.</p> <p>Kompetencije: Izgrađen pozitivan stav prema prirodi, zainteresovanost za očuvanje životne sredine, samosvijest o značaju očuvanja raznolikosti živog svijeta.</p>																																																
Cilj održivog razvoja (SDG):	<p>SDG3 - Zdravlje i blagostanje, SDG4 – Kvalitetno obrazovanje, SDG7-Pristupačna energija iz čistih izvora, SDG13-Očuvanje klime, SDG14-očuvanje vodenog svijeta, SDG14-očuvanje vodenog svijeta, SDG15- Očuvanje života na zemlji</p>																																																
Metode izvođenja nastave:	<p>Verbalne (metoda usmenog izlaganja, koja može biti u vidu monologa i dijaloga)</p> <p>Dokumentacione (udžbenici, pomoćna literatura...)</p> <p>Terenski rad (izlazak u parkove i prirodu radi praktičnog proučavanja ekoloških odnosa i pojmova)</p>																																																
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="4" style="text-align: left; padding: 2px;">Obaveze i elementi praćenja redovnih studenata:</th> </tr> <tr> <th style="width: 10%; padding: 2px;">R. br.</th> <th style="width: 60%; padding: 2px;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%; padding: 2px;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%; padding: 2px;">Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">1.</td> <td style="padding: 2px;">Prisustvo i aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">10</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">2.</td> <td style="padding: 2px;">Prezentacija</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">20</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">3.</td> <td style="padding: 2px;">Portfolio</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">20</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">20%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">4.</td> <td style="padding: 2px;">Završni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">50</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="padding: 2px;">Ukupno bodova</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">100</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="4" style="text-align: left; padding: 2px;">Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:</th> </tr> <tr> <th style="width: 10%; padding: 2px;">R. br.</th> <th style="width: 60%; padding: 2px;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%; padding: 2px;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%; padding: 2px;">Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">1.</td> <td style="padding: 2px;">Portfolio</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">40</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">40%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 2px;">2.</td> <td style="padding: 2px;">Završni ispit</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">60</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">60%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="padding: 2px;">Ukupno bodova</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">100</td> <td style="text-align: center; padding: 2px;">100%</td> </tr> </tbody> </table>	Obaveze i elementi praćenja redovnih studenata:				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%	2.	Prezentacija	20	20%	3.	Portfolio	20	20%	4.	Završni ispit	50	50%	Ukupno bodova		100	100%	Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:				R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Portfolio	40	40%	2.	Završni ispit	60	60%	Ukupno bodova		100	100%
Obaveze i elementi praćenja redovnih studenata:																																																	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																														
1.	Prisustvo i aktivnost na nastavi	10	10%																																														
2.	Prezentacija	20	20%																																														
3.	Portfolio	20	20%																																														
4.	Završni ispit	50	50%																																														
Ukupno bodova		100	100%																																														
Obaveze i elementi praćenja vanrednih studenata:																																																	
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																														
1.	Portfolio	40	40%																																														
2.	Završni ispit	60	60%																																														
Ukupno bodova		100	100%																																														
Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Škrijelj, R., i Đug, S. (2009), <i>Uvod u ekologiju životinja</i>. Prirodno-matematički fakultet Sarajevo. Đug, S. i Škrijelj, R. (2009), <i>Biogeografija</i>. Prirodno-matematički fakultet Sarajevo. <p>Dopunska:</p> <p>Smith R.L. , Smith T.M.: Elements of ecology</p>																																																